

HISTORIJSKA GRAĐEVINA – TURBE - MAUZOLEJ U BIHAĆU 10.11.2006.

Prva pomisao mnogih koji se nađu u blizini ovog mauzoleja jeste pitanje: ko ga je sagradio,ko je u njemu sahranjen,kako i zašto je podignuto daleko od muslimanskog greblja ili džamije i kakvu poruku mauzolej nosi? Osnovno je stoga ovdje da se bar donekle rasvijetli prethodno pitanje,a posebno ko je graditelj i osnivač ovog turbeta-mauzoleja.Svi dosadašnji izvori ukazuju na Mehmed -pašu Bišćevića (1792 – 1874), bihaćkog bega i kapetana „ upravitelja sve Bihaćke krajine“. Prvi izvorni podatak nalazimo u arhivu Rijaseta Islamske zajednice gdje se navodi da je Mehmed-paša Bišćević rastpolagao,pored ostalih nekretnina i gradilištem sa turbetom na prostoru 0,041 dunuma. Drugi podatak koji govori u prilog činjenici da je turbe podigao Mehmed-paša Bišćević jeste onaj iz časopisa „Nada“ iz 1901. godine. U njemu se navodi da je uz Kapetanovu kulu bila kuća Mehmed –paše Bišćevića i da je mati Mehmed – paše vidjela s prozora,na mjestu gdje se danas nalazi turbe ,dva plamena vatre nur. Nakon što je to ispričala sinu Mehmed-paši ovaj naredi da se na tom mjestu podigne turbe od drveta i mušebaka.Svjetlost iz zemlje,dva nura,nedvojbeno su po uvjerenju Muslimana ukazivali na to,da su na tom mjestu poginula dva borca i da su kod Boga počašćeni kao šehidi. Prema nekim mišljenjima borci su poginuli prilikom osmanskog zauzimanja Bihaća 1592.godine. Dugo vremena je ovaj mauzolej čuvao stražar sa puškom. Turbe drvene konstrukcije je obnovila ugledna porodica Hustanbegovića,ali i predstavnici osmanskih vlasti nakon odlaska Mehmed-paše Bišćevića iz Bihaća 1851.godine,koga je Omer-paša Latas otpremio u Brusu sa još nekim bosanskim begovima.Treba napomenuti da se Mehmed-paša Bišćević oženio u Brusi, gdje je i pomilovan 1856.godine nakon čega se vratio u Bosnu, ali ne u Bihać ,već u Sarajevo. Što se tiče turbeta,ono je izgrađeno novo od drveta 1886.godine,da bi ga austrijske vlasti srušile negdje oko 1890.godine.Iste godine podiže se novo turbe od tesanog kamena bihacita čiji će opis uslijediti. Objekt turbeta – mauzolej u Bihaću pripada tipu turbeta sa okotogonalnom osnovicom pokrivenih kupolom.Dužine stranica su jednake i iznose 2,60 metara.

Zidovi objekta su mješavina kamena i cigle s tim da je kompletna spoljna fasad urađena u kamenu bihacitu.Turbe je raščlanjeno horizontalnim profilisanim kamenim vijencem na koji se naslanja donja ivica prozora.Prema proporcijama zona iznad vijenca je nešto veća i iznosi 2/3 cijelog objekta,mjereno bez kupole.

